

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

Ενότητα 8: Νοσηλευτική Εκτίμηση Αναγκών των
Ηλικιωμένων στην Κοινότητα

Αθηνά Καλοκαιρινού – Αναγνωστοπούλου

Καθηγήτρια

Τμήμα Νοσηλευτικής

Τομέας Δημόσιας Υγείας

Εργαστήριο Κοινωνικής Νοσηλευτικής

Νοσηλευτική

- Η θέση της Νοσηλευτικής στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας συνίσταται στην ανίχνευση των αναγκών της υγείας της Κοινότητας, της οικογένειας και των ατόμων, την ανίχνευση επίδρασης των κοινοτικών και οικολογικών προβλημάτων στην υγεία, τη σημασία του ορθού προγραμματισμού και της παροχής υπηρεσιών υγείας, πρόληψης, προαγωγής και διατήρησης της υγείας, αγωγής υγείας συντονισμού και συνεχιζόμενης νοσηλευτικής φροντίδας για αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων και κάλυψη των αναγκών υγείας ατόμου, οικογενείας και κοινότητας, τόσο σε υγιή όσο και σε ασθενή πληθυσμό με έμφαση στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (Σουρτζή 1994)

Ηλικιωμένοι

**Στις περισσότερες δημογραφικές μελέτες
και όπως ορίζεται από τον WHO,
ηλικιωμένοι αναφέρονται τα άτομα 65
ετών και άνω**

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Νοσηλευτική Εκτίμηση Ηλικιωμένου

- Η νοσηλευτική εκτίμηση γίνεται με οργανωμένη, συστηματική και σκόπιμη συλλογή πληροφοριών, οι οποίες αναφέρονται στην τρέχουσα και τη μελλοντική υγεία του ηλικιωμένου

(Πλατή Χ. 2000)

Σκοπός

- **Σκοπός** της εκτίμησης του ηλικιωμένου είναι η καθιέρωση μιας βάσης δεδομένων σε σχέση με το επίπεδο υγείας, το ιστορικό παρελθόντων νόσων και εμπειριών, καθώς και με τους στόχους που οδηγούν στην αποκατάσταση και την αυτοφροντίδα του.

Νοσηλευτική Εκτίμηση του Ηλικιωμένου

- Η επαρκής πληροφοριακή βάση αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο πάνω στον οποίο θα βασιστούν οι νοσηλευτικές διαγνώσεις και θα ακολουθήσουν οι νοσηλευτικές παρεμβάσεις.
- Οι πληροφορίες παίρνονται από τον ίδιο τον ηλικιωμένο, τους συγγενείς τους, καθώς και από το νοσηλευτικό και τον ιατρικό χώρο. Για το λόγο αυτό οι πληροφορίες καλύπτουν νοσηλευτικές και βιοϊατρικές απόψεις, ανεξάρτητα από το μέρος που πραγματοποιείται η συνέντευξη (σπίτι, ίδρυμα ή νοσοκομείο).

Νοσηλευτική Εκτίμηση του Ηλικιωμένου, 2

- Περίπου το 90% του ηλικιωμένου πληθυσμού με τη βοήθεια των συγγενών του ή και μόνο του διευθετεί προβλήματα της καθημερινής ζωής και εφαρμόζει νοσηλευτικές και ιατρικές οδηγίες που αφορούν στην κατάσταση της υγείας του.
- Βρέθηκε ότι το 40-80% των ηλικιωμένων που ζουν στην κοινότητα παρουσιάζει κάποιου τύπου αναπηρία. Έτσι ο τρόπος με τον οποίον αντιμετωπίζονται και διευθετούνται τα διάφορα προβλήματα των ηλικιωμένων διαμορφώνουν τον τρόπο της καθημερινής ζωής και καθορίζουν το βαθμό αυτοφροντίδας, ανεξαρτησίας και αποκατάστασης

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ

Προσαρμογές κατά τη Διάρκεια της Εκτίμησης

Ένα από τα πιο δύσκολα προβλήματα που αντιμετωπίζει η γεροντολογία είναι η διαφορετική διάγνωση ανάμεσα στις αλλαγές που οφείλονται στη γήρανση και σ' εκείνες που είναι αποτέλεσμα παθολογικών διαταραχών

Προσαρμογές κατά τη Διάρκεια της Εκτίμησης, 2

- Κατά τη διάρκεια **λήψης του νοσηλευτικού ιστορικού** πολλές φορές ζητούνται πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα, γιατί μέσα από αυτές μπορούν να προκύψουν στοιχεία που σχετίζονται με τη στάση και τον τρόπο αντιμετώπισης των προβλημάτων του. Γι' αυτό η ανάπτυξη θετικού διαπροσωπικού κλίματος προάγει την αμοιβαία εμπιστοσύνη και κάνει τη συνέντευξη πιο αποτελεσματική. Είναι όμως δυνατό να αρνηθεί ο ηλικιωμένος να δώσει αυτού του είδους τις πληροφορίες και αυτό πρέπει να γίνει σεβαστό.

Περιοχές Νοσηλευτικής Εκτίμησης

- Αντίληψη του ατόμου για την κατάσταση της υγείας του.
- Συνήθειες ή επιθυμητοί τρόποι καθημερινής ζωής.
- Δραστηριότητες, γεγονότα και απαιτήσεις καθημερινής ζωής που επηρεάζουν ή επηρεάζονται από την λειτουργική του κατάσταση.
- Λειτουργική κατάσταση.
- Κατάσταση εξωτερικών πηγών και περιβαλλοντικών παραγόντων που συνθέτουν την καθημερινή ζωή.

Περιοχές Νοσηλευτικής Εκτίμησης, 2

- Η **εκτίμηση των αισθητηρίων οργάνων**, ιδιαίτερα της όρασης και της ακοής, γίνεται από την αρχή της συνέντευξης. Όταν μετά την αξιολόγηση διαπιστωθούν οπτικές και ακουστικές δυσλειτουργίες και ανεπάρκειες τότε οι τεχνικές και το περιβάλλον τροποποιούνται έτσι ώστε να διευκολυνθεί η εκτίμηση. Ακόμα του δίνει αρκετό χρόνο να απαντήσει στα διάφορα ερωτήματα που του απευθύνει, για να μη χαθεί καμιά πληροφορία λόγω χρονικού περιορισμού ή υπερβολικής βιασύνης. Θα ήταν προτιμότερο, τουλάχιστον κατά την πρώτη συνέντευξη, ο ηλικιωμένος να είναι μόνος του.

Περιοχές Νοσηλευτικής Εκτίμησης, 3

- Για τα μέλη της οικογενείας θα πρέπει να προγραμματίζεται ιδιαίτερη συνάντηση.

Περιοχές Νοσηλευτικής Εκτίμησης, 4

- Η **εκτίμηση** της πρόσφατης και της παλιάς **μνήμης**, αξιολογείται ιδιαίτερα από τους νοσηλευτές. Όταν ο ηλικιωμένος μεταπηδάει από το ένα θέμα στο άλλο, τότε χρησιμοποιείται η τεχνική της επικέντρωσης.

Περιοχές Νοσηλευτικής Εκτίμησης, 5

- Μετά τη συλλογή των πληροφοριών ο νοσηλευτής συνθέτει και οργανώνει τα δεδομένα σε ομάδες προβλημάτων.
- Στη συνέχεια ακολουθεί σύντομη περίληψη των μη προβληματικών περιοχών.

Ειδικές Αρχές Φροντίδας Ηλικιωμένων

Το επίκεντρο της γεροντολογικής και γηριατρικής νοσηλευτικής εστιάζεται στο καλό σχεδιασμό και τη σωστή οργάνωση του νοσηλευτικού θεραπευτικού προγράμματος που έχει στόχο

- Να ενισχύσει τις δυνατότητες του ηλικιωμένου και να τον οδηγήσει στην αυτοφροντίδα
- Να εξαλείψει ή να ελαχιστοποιήσει τους περιορισμούς που σχετίζονται με την αυτοφροντίδα
- Να παρέχει άμεση φροντίδα στον ηλικιωμένο με κάθε τρόπο ή να βοηθάει στη φροντίδα του όταν οι γενικές απαιτήσεις αυτοφροντίδας ή οι θεραπευτικές ανάγκες δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν ανεξάρτητα

Συμπέρασμα

Αν η φιλοσοφία της Νοσηλευτικής συνηγορεί και προστατεύει την ανθρώπινη ύπαρξη σε όποια φάση κι αν βρίσκεται τότε ο ιδανικός επαγγελματίας, που μπορεί μοναδικά να εκπληρώσει συνολικά και συγχρόνως ατομικά τις ανάγκες του ηλικιωμένου είναι ο Νοσηλευτής.

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Έχουν προηγηθεί οι κάτωθι εκδόσεις:

- Έκδοση διαθέσιμη [εδώ](#).

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Αθηνά Καλοκαιρινού 2015. Αθηνά Καλοκαιρινού. «Κοινωνική Νοσηλευτική Ι. Νοσηλευτική Εκτίμηση Αναγκών των Ηλικιωμένων στην Κοινότητα». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://opencourses.uoa.gr/courses/NURS1/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

